

BRUG TEATRET I UNDERVISNINGEN

BETTY NANSEN TEATRET

folketeatret

NØRREBRO
TEATER

RE TEATER
REPUBLIQUE

ØSTRE GASVÆRK
TEATER

INSPIRATIONSMATERIALE TIL UNDERVISEREN

Opgaver og øvelser til udskoling og ungdomsuddannelser

Før, under og efter teateroplevelsen

BRUG TEATRET I UNDERVISNINGEN

BETTY NANSEN TEATRET

folketeatret

NØRREBRO
TEATER

RE TEATER
REPUBLIQUE

ØSTRE GASVÆRK
TEATER

Indholdsfortegnelse

Introduktion til materialet	2
Før teateroplevelsen - Elevopgaver	3
1. Forforståelser, erfaringer og forventninger til forestillingen og teatret.....	3
2. Forestillingens visuelle identitet	4
3. Bag om teatret – sprog, rum og scene.....	6
I teatret - Elevopgaver	9
1. Guide til et godt teaterbesøg	9
2. Gå dannet i teatret med Emma Gad	10
Efter teateroplevelsen - Elevopgaver	11
1. Den umiddelbare oplevelse	11
2. Forestillingsanalyse	12
3. Skriv en anmeldelse.....	14
4. Skriv en kronik.....	16
Forankring gennem leg og krop – Til underviseren	17
1. Hvorfor bruge kroppen?	17
2. Dramaøvelser - opvarmning	17
3. Dramaøvelser – ind i forestillingen	19
Lærerkurser – Til underviseren	21

BETTY NANSEN TEATRET

folketeatret

NØRREBRO
TEATER

RE TEATER
REPUBLIQUE

ØSTRE GASVÆRK
TEATER

Introduktion til materialet

Kære underviser

Dette inspirationsmateriale henvender sig primært til dig, der underviser i udskolingen og på ungdomsuddannelser.

Brug Teatret i Undervisningens fornemmeste opgave er at klæde dig godt på til en tur i teatret med dine elever. Måske du allerede har stor erfaring med at udfolde teatret i undervisningssammenhæng, måske er det helt nyt for dig at gå i teatret med dine elever? I alle tilfælde ønsker vi at inspirere og præsentere nogle redskaber, der er brugbare før, under og efter teateroplevelsen.

Alt efter hvilken forestilling du skal se med dine elever, hvilket fag du indskrifter den i, om du står med et projektforbøb, om værket indgår som tematisk læsning, om I skal undersøge en litterær periode fra en ny vinkel, lægge op til en debat om strømninger eller tendenser, refleksionsøvelse over kunst og kulturs væsen ift. unge eller noget helt andet, så håber vi, at du med dette materiale kan finde brugbare input til din undervisning.

Brug det af materialet, der giver mening

- udskriv de opgaver, der er relevante for dine elever fra side 3-16

Brug vores portal www.brugteatret.dk

Brug os, hvis du har spørgsmål eller idéer

- skriv til info@brugteatret.dk

Brug den inspiration, der er at hente gennem vores nyhedsbrev

- tilmeld dig [her](#)

Brug vores Facebook-side

- følg os [her](#)

Brug vores dramaøvelser

- materiale til underviseren findes på side 17-19

Brug vores lærerkurser

- læs mere på side 21-23

Rigtig god fornøjelse – vi glæder os ualmindelig meget til at se dig og dine elever i teatret!

Kærlig hilsen

Brug Teatret i Undervisningen

Før teateroplevelsen Elevopgaver

1. Forforståelser, erfaringer og forventninger til forestillingen og teatret

Vi har alle forventninger og forforståelser til en forestående oplevelse. Når vi deler vores forforståelser og forventninger med hinanden, kan vi åbne oplevelsen og vores eget ståsted i den.

Med denne forberedelse øges bevidstheden om, hvad der skal ske, hvordan vores forventninger påvirker os, og hvordan vi selv påvirker oplevelsen. Det gør os til mere bevidste teatergængere og kulturforbrugere. Ingen har ret eller uret, da vi selvsagt oplever individuelt.

I følgende øvelse skal I gribe de erfaringer I har fra teatret og forsøge at udrede, hvordan disse erfaringer kan påvirke jeres forventninger både positivt og negativt, når I skal afsted med klassen.

- Du skal nu tænke på en teateroplevelse du har haft. Måske den seneste forestilling du har set, måske en forestilling, der har gjort stort indtryk på dig.
Skriv noter fx i form af et mindmap.

NB!

Hvis du ikke har været i teatret før kan du prøve at forestille dig, hvordan det ser ud, hvordan man opfører sig i teatret, og hvilke forventninger du har til teaterforestillingen.

OPGAVE

Svar på følgende spørgsmål:

Hvordan oplevede du selve teatret?

Hvem var du sammen med?

Havde samspillet mellem teatret og dem, du var afsted med betydning for den forestilling du så?

Påvirkede det din tilgang til forestillingen?

Hvordan oplevede du forestillingen?

Hvordan tror du dine tidligere erfaringer vil påvirke dine forventninger til den kommende forestilling?

Har du før været på det teater I skal besøge?

Hvis ja, hvad tror du så, det betyder for dine forventninger?

Har en af dine venner sagt noget om teatret eller forestillingen, der har påvirket dig?

Har du læst en anmeldelse, der har farvet dine forventninger?

- Snak om jeres teateroplevelser, forforståelser og forventninger to og to eller i plenum i klassen. Lav evt. et samlet mindmap.
- I skal nu snakke videre om, hvad I forventer af den forestilling I skal se.

OPGAVE

Spørg hinanden om følgende:

Hvad får titlen dig til at tænke på?

Hvad tror du, der vil ske på scenen?

Hvordan har du det med at skulle i teatret?

Hvorfor tror du, at du har det sådan?

Hvad synes du karakteriserer teatret som kunstform sammenlignet med litteratur og film?

Hvilke styrker er der ved teatret som kunstform?

2. Forestillingens visuelle identitet

Vi ved det allerede; billeder har en kæmpe indflydelse på, hvordan vi aflæser et budskab. Derfor er teatrets arbejde med forestillingsbilleder, sammenhængen mellem disse i den enkelte forestilling og selve teatrets profil et stort og vigtigt arbejde, der altid lægger op til debat. For vi er alle smagsdommere, der 'læser' mere eller mindre ud af et billede, som i sidste ende påvirker vores tilgang til og beslutning om, hvorvidt vi 'køber' et budskab.

- Se først på forestillingsbilledet/plakaten på teatrets hjemmeside – udskriv evt.

OPGAVE

Skriv noter til følgende spørgsmål:

Hvad sker der på billedet?

Hvilke følelser vækker billedet i dig?

Hvilke forventninger får du til forestillingen, når du ser billedet?

Hvilke tema(er) tror du bliver behandlet i forestillingen?

- Se på de resterende forestillingsbilleder, der er at finde på teatres hjemmeside.

OPGAVE

Skriv noter til følgende spørgsmål:

Ændrer de ved den forventning du havde til forestillingen, da du kun havde set plakaten?

Hvilke forventninger har du nu til forestillingen?

Hvad tror du forestillingen vil forsøge at formidle/give et nyt blik på/skabe debat om?

Hvordan perspektiverer du de forventninger, du har til forestillingens tema til en nutidig kontekst?

- Snak om jeres billedanalyser to og to eller i plenum i klassen. Bemærk, hvor mange forskellige tanker og meninger, der kommer på banen. Hvorfor tror I det er sådan?

TIP!

Find også indhold på teatrenes sociale medier, hvor der ofte ligger præsentationsfilm af forestillingerne, interviews mm.

3. Bag om teatret – sprog, rum og scene

Teatret er fyldt med fagtermer, der knytter sig til scenerummet og de scenekunstneriske virkemidler og lader os publikummer forstå, at vi her bevæger os ind i en kontekst fyldt med historie og traditioner.

TEATER betyder skueplads og er altså et sted at iagttage fra. Publikums rolle er mindst lige så vigtig som skuespillernes, da teater fordrer en betragter, der fuldender synergien imellem sal og scene. Når I tager i teatret indgår I samtidig i det fiktive univers, der opstilles med scenekunstneriske midler. Teater behøver ikke nødvendigvis at foregå i en teaterbygning eller på en scene. Teater kan udspille sig hvor som helst, blot vi har en aktør og en betragter, der læser henvendelsen som teater. Fiktionsuniverset kan gøres tydeligere ved brug af virkemidler som lys, lyd, scenografi, kostumer, rekvisitter mm.

LYS Før vi havde elektricitet var en tur i teatret bogstaveligt talt en meget oplyst affære, da både sal og scene var fuldt belyst. Publikum kom selvfølgelig for at se forestillingen, men også i høj grad for at blive set – og se på andre. Siden elektricitetens oprindelse har teatret fået et kraftfuldt scenekunstnerisk redskab. Lys kan definere et rum, bestemme tidspunktet på dagen, lave abstrakte og psykodeliske universer, sætte stemninger og i det hele taget underbygge fortællingen, så den ønskede effekt tydeliggøres.

LYD er først og fremmest skuespillernes stemmebrug eller mangel på samme. Lyden af stemmer og vægtningen af ord er et af skuespillerens fornemmeste værktøjer. Men lyd er også effekter skabt af instrumenter, rekvisitter og med spillernes kroppe. Og selvfølgelig de elektroniske lyde, der er med til at skabe stemninger og føre publikum ind i universer, hvor det i høj grad er publikums referencer, der appelleres til. Hvilke billeder får du af fuglekvidder, en sang fra 1950'erne eller en tromme? Vores auditive sans bliver i den grad stimuleret i teatret og vores forståelse af en forestilling formes i høj grad heraf.

SCENOGRAFI er den visuelle udformning af en teaterforestilling. Den kan være stor og omfattende eller helt minimalistisk. Den kan være opbygget som et helt slot, eller være en kasse, der står på en ellers tom scene. I scenografien indtænkes også hele scenekonstruktionen, hvor publikum sidder, står eller går, og selve spillerummet, der også kan være en lejlighed, et stillads eller en plads i det offentlige rum. Indretningen af et klassisk scenerum indbefatter kulisser, bagtæppe, sidestykker og gulv.

KOSTUMER kan betragtes som en forlængelse af skuespillerens karakter, der er med til at stimulere og simulere vores visuelle sans og forståelse af kontekst. Et kostume behøver ikke at være en dragt eller påklædning, men kan også være nøgenhed, der her skal læses som et kunstnerisk valg af 'kostume'.

REKVISITTER er med til at give scenografi og kostumer liv. Det kan være genstande, der bekræfter deres oprindelige funktion, eller genstande, der får et nyt og anderledes udtryk i anvendelsen heraf. Således kan en kaffekande sige en masse om rum, sted og miljø alt efter, hvilken periode den tilhører. Omvendt kan kaffekanden være noget helt andet end det den er skabt til – eksempelvis en fløjte eller en telefon.

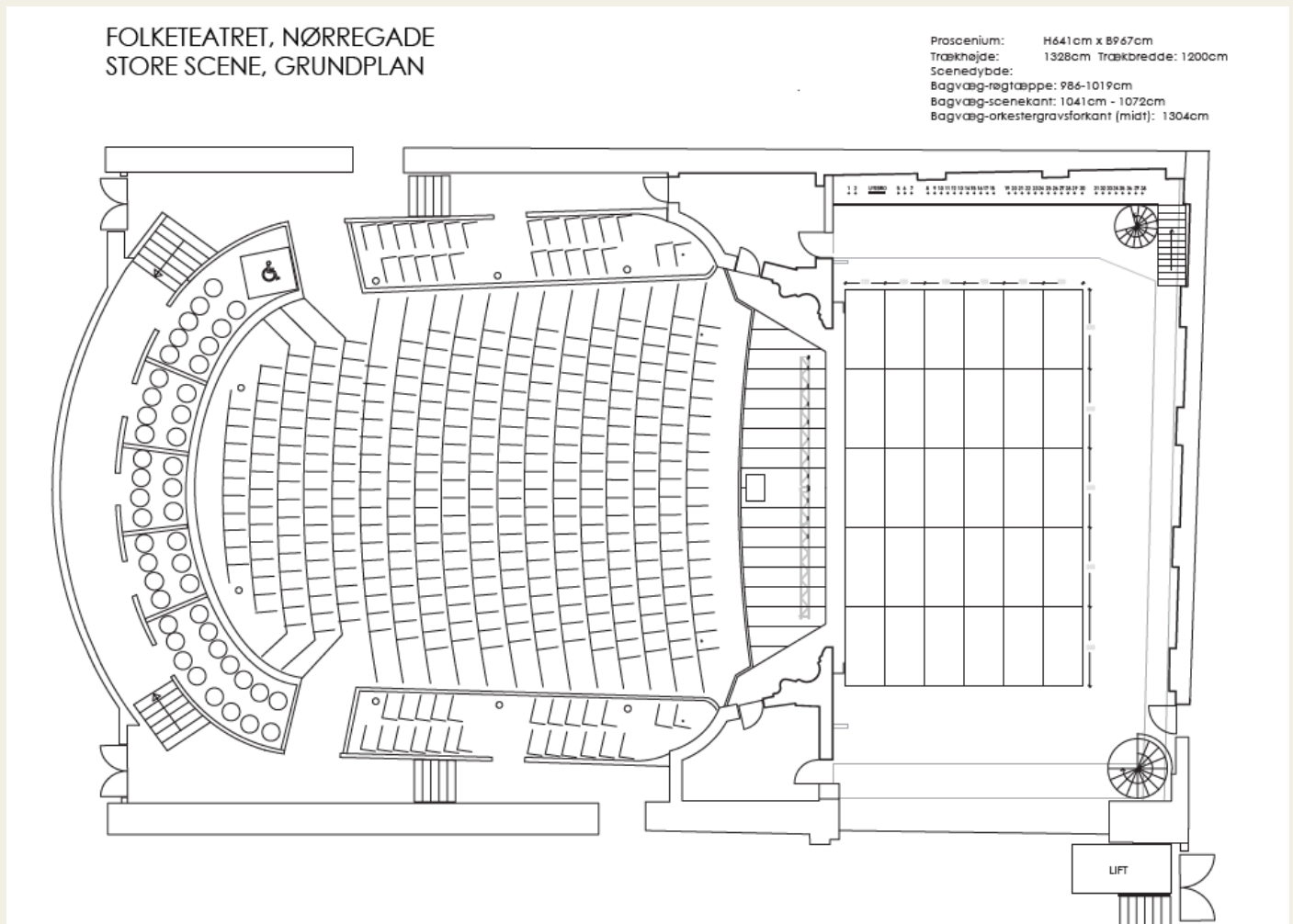
SCENE OG SAL udgør det klassiske teaterrum. Opbygningen heraf kan selvfølgelig variere, men de gamle teatres store scener har typisk balkon, loger (mindre afgrænsede rum til publikum) parket (gulvet foran scenen, hvor publikum sidder), orkestergrav og scene med forgrund, mellemgrund og baggrund.

I teatret kaldes venstre side set fra publikumsrækkerne for kongesiden, mens højre side set fra publikumsrækkerne kaldes damesiden. Det hedder sådan, så man kan orientere sig om teaterrummet uden det skal påpeges, om man ser det fra scenen eller fra publikumsrækkerne. Navnene kommer af, at det oprindeligt var kongefamilien, der sad i logen til venstre. Det er ikke de bedste pladser, men på den måde kunne kongefamilien også se publikum og ikke mindst blive set. Damesiden var siden, hvor hofdamerne sad.

- Find et billede fra den forestilling I skal se, og beskriv rummet og de scenografiske virkemidler. I din beskrivelse inddrager du desuden overvejelser om skuespillernes kropssprog og mimik (ansigtets udtryk) og gestik (kroppens udtryk).

Følgende billede er Store Scene på Folketeatret, der er en klassisk teatersal med røde plyssæder, guldbelagt stuk og en kæmpe lysekroner. Her er der plads til 574 publikummer.

Folketeatret ligger i Nørregade i København og blev indviet i 1857.

- Skriv teatrets termer på Folketeatrets Store Scene – hvor er kongeside, damesiden, kongeloge, dameloge, orkestergrav, parket, balkon, scene (forgrund, mellemgrund og baggrund)?

Se mere ind i scenerummet gennem disse link:

[Østre Gasværk 3D](#) [Nørrebro Teater 3D](#) [Folketeatret 3D](#)

Prøv vores Kahoot med 10 fun facts om teatret lige [HER](#)

- Efter quizen kan I selv undersøge teatres sprog og traditioner yderligere samt årsagerne til de forskellige uskrevne regler og overtro i teatret.

I teatret Elevopgaver

1. Guide til et godt teaterbesøg

Er I helt nye teatergæster, eller har I været i teatret før? Vi vil rigtig gerne hjælpe med, at jeres teatertur bliver så god en oplevelse som mulig. Her kommer vores guide til den gode teateroplevelse:

Hvor meget skal I forberede jer?

Det er op til jer. Vi anbefaler som minimum, at I ved, hvor længe forestillingen varer og om der er pause undervejs. Forestillingens varighed kan I se på vores hjemmeside efter den har haft premiere. I er også velkomne til at spørge personalet, når I ankommer.

Flere teatre udgiver undervisningsmateriale til deres forestillinger, som I enten før eller efter teateroplevelsen kan arbejde med i undervisningen. Tjek vores hjemmeside.

Det er som regel også muligt at få en introduktion til teatret eller forestillingen på aftenen. Kontakt os eller det pågældende teater for jeres muligheder.

Hvornår skal I komme?

Kom i god tid. Vi anbefaler altid at ankomme til teatret 20-30 minutter før forestillingen starter. Så kan I nå at orientere jer, dele billetter ud og tisse af. Og der er ingen reklamer, vi starter til tiden.

Alle vores teatre åbner deres café og foyer ca. en time før forestillingens start, og de åbner ind til selve teatersalen ca. 15 min. før, så alle kan nå at finde deres pladser i tide.

Hvad skal I tage på?

Kom som I er! Det er ikke jer, men skuespillerne, der skal kigges på. Et teaterbesøg kræver hverken gallakjole eller strøget skjorte, så I kan godt gå i teatret lige fra skolen. Men I må selvfølgelig meget gerne klæde jer pænt på og gøre lidt ekstra ud af jeres teatertur.

Alle teatre har garderober; enten bemandede eller med knager på eget ansvar. Bemærk at der tit bliver varmt i en teatersal, så det kan være rart at være fri for sit overtøj.

Hvordan skal I opføre jer i teatret?

Vis hensyn. Teater er for alle og bliver brugt af alle. Derfor sidder man ikke med fødderne oppe på stolene, spiser mad inde i salen eller smider sit affald på gulvet. Ligesom I naturligvis bedes respektere eventuelle anvisninger fra personalet.

Mobiltelefonerne skal være lydløse og blive i lommen eller tasken. I må ikke filme eller tage billeder af det, der foregår på scenen pga. ophavsretten – og lyset fra en tændt mobilskærm generer resten af teaterpublikummet og skuespillerne ligeså meget som en ringetone.

Under forestillingen er I velkomne til både at grine, græde, klappe og i det hele taget lade jer rive med – men naturligvis ikke forstyrre det øvrige publikum.

Rigtig god fornøjelse i teatret ♥

2. Gå dannet i teatret med Emma Gad

Emma Gad er af mange årsager en mindeværdig karakter, ikke mindst på grund af sine velmenende råd om god opførsel. Men hvordan kan over hundrede år gamle råd stadig have relevans i dag?

- Læs og diskuter Gads anvisninger til teatergæster, som de er beskrevet i adfærdsguiden 'Takt og tone: hvordan vi omgås' fra 1918.

UDDRAG FRA TAKT OG TONE: HVORDAN VI OMGÅS

Vær klar over, at De er uhøflig, når De kommer for sent i teatret, især hvis De skal sidde midt på en bænk. Det skal indrømmes, at det er svært at nå det i rette tid kl. 7, men det må helst nås.

Gå altid ind på Deres række med ansigtet vendt imod de der siddende, som altså har den ulejlighed at rejse sig for Deres skyld.

Forhold Dem tavs under forestillingen og bekæmp efter evne anfald af hoste og snue.

Hvis De besøger teatret på fribillet og altså er gæst, er det ikke høfligt at forføje Dem bort, før forestillingen er til ende, særlig hvis deres plads er stærkt synlig.

Udtal heller ikke en højroset kritik over stykke eller udførelse. Hvis De ikke kan tilbageholde spøgefulde bemærkninger desangående til Deres ledsager, da lad dem fremkomme med en gravalvorlig mine.

Giv Deres bifald til kende, og del ikke den klamme kulde, folk tror er fin – den, som gør særlig de første parketrækker til ingen mands land og som derfor virker så deprimerende på skuespillerne.

Løb ikke ud, før stykket er sluttet, til skade for den kunstneriske virkning, blot for at nå først til tøjet.

Disse elementære grundsætninger om en almen teaterhøflighed er dybt indgroet hos alle teaterfolk, og den bør kendes og deles af andre.

Absolut forkasteligt kan det vel ikke kaldes at spise konfekt i teatret. Det kan jo gøres, i fald man virkelig ikke i den tid, en forestilling varer, kan undvære at spise.

Det kan kun betones, at hvis man lægger vægt på at høre til de fine, så trækker man ikke en pose med fyldte chokolader op af en taske og giver sig til at gnaske under en forestilling.

Hvis De trods alt vil nyde sådanne søde sager i teatret, mens de passierer med en bekendt, kan de ikke gøre det uden at byde vedkommende af deres dyrebare beholdning.

Noget andet er, hvis De har hoste. At medføre en lille dåse med hostepastiller er ligefrem barmhjertigt mod de omsiddende.

Hvis de får et langvarigt anfald af hoste, som det er dem umuligt at undertrykke, gå da hellere ud med så lidt støj som muligt og vent med at komme ind igen, til det er fuldkommen overstået.

- Diskuter i klassen:
Hvad synes I om Emma Gads råd anno 1918 i forhold til en nutidig kontekst?

TIP!

Der findes podcasts om teatret, der både beskæftiger sig med tilblivelsen og mødet med en scenekunstnerisk produktion. Tjek f.eks. *Iscene* eller *Den 4. Væg*.

Efter teateroplevelsen Elevopgaver

Der er mange veje at gå i efterbearbejdelsen af en teateroplevelse.

Forestillingen er bundet i tid og eksisterer grundlæggende kun i nuet. Den er forbigående og karakteriseret ved fysisk tilstedeværelse af to parter: optrædende og publikum. Sat på spidsen, så betyder det, at forestillingen ikke længere findes, når analysen af den faktisk skal gennemføres.

Uafhængig af, på hvilken måde I vælger at efterbearbejde, er det oplevelsen og jeres erindringer, der er fællesnævneren i det analytiske arbejde: Hvad så I? Hvad tænkte I? Hvad mærkede I? Hvad kom I til at frygte eller til at drømme om?

Når I (gen)åbner forestillingens univers og tager stilling hertil, er det altid en god idé at gå på opdagelse i både egne og andres reaktioner og registreringer, hvori mødet mellem forestilling og publikum forankres.

1. Den umiddelbare oplevelse

Denne øvelse er god umiddelbart i forlængelse af forestillingen. I har nu været i teatret. Ingen oplevelser er ens, og I kan med fordel sætte jer sammen to og to eller i plenum for at udforske jeres egen og hinandens teateroplevelse. I kan også lave øvelsen som individuel refleksionskrivning, hvorefter I åbner dialogen. Når I sætter ord på jeres oplevelse, udvider I jeres forståelse for scenekunstens virkemidler.

Opgave følger på næste side...

OPGAVE

Besvar følgende spørgsmål så præcist som muligt:

“Jeg husker bedst det øjeblik i forestillingen, hvor...” - brug detaljer; hvad skete der? Hvordan var lyset og lydene? Hvorfor var det lige denne passage du hæftede dig ved? Hvilke følelser vakte den i dig?

“Det, der overraskede mig mest var...” - prøv at gå i dybden – hvorfor overraskede det dig? Hvad fik det dig til at tænke på?

“Jeg kunne bedst lide...” - måske en af skuespillerne har gjort indtryk? Måske er det scenografien? Hvorfor er det lige den/det, der har gjort sig bemærket hos dig?

“Dét mindede mig om noget i mit eget liv...” - er det noget konkret som en replik? Eller måske mere en stemning, der blev skabt hos dig? Udforsk relationen mellem dig selv og forestillingen. Hvorfor tror du, at det lige var dét du reagerede på?

- Reflekter også over, hvad det er teater kan og hvordan historier fortælles fra scenekanten.
- Kunsten og teater har altid spejlet og oplyst det eksisterende samfund. Hvordan kommer det i særdeleshed til udtryk i den forestilling I har set?

2. Forestillingsanalyse

“Alt på en scene betyder noget” som professor i teatervidenskab Michael Eigtved skriver i sit værk *Forestillingsanalyse – En Introduktion*. En forestilling er et produkt af sin samtid, både socialt, kulturelt og æstetisk. Dette gælder også for dramatiseringer af ældre tekster, da vi som publikum kun kan betragte ud fra vores eget samfunds optik, selvom de historiske spor også skal medtænkes i den samlede analyse af forestillingen.

Opgave følger på næste side...

OPGAVE

Lav en forestillingsanalyse, hvor I går i dybden med:

Lokaliseringen:

Hvilket teater var I på?

Har det teater/den scene nogen bestemt betydning for forestilling og forventninger hertil?

Hvem er de andre publikummer?

Handling:

Hvad handler forestillingen om?

Plot:

Hvad er historiens plot/konflikt?

Tematikker:

Hvilke temaer bliver belyst i forestillingen?

Spillestil:

Hvordan kan spillestilen karakteriseres - fx naturalistisk skuespil, teatralisk, absurd, komisk, kropslig?

Hvordan foregik skiftene mellem de mange roller?

Hvordan var deres kropssprog, stemmebrug, gestik og mimik?

Reflekter også over karakterens udvikling, fx:

- Fysisk forandring – flytter nogen sig fra et sted til et andet?
- Indre ændring i karakterer – bliver de klogere eller får de ny indsigt?
- Forandring i karakterer – bliver de ældre? Ændrer de udseende? Skifter de social status?
- Forholdet mellem karaktererne – går de fra uenighed til enighed eller omvendt?
- Et forløb over tid – sker der en udvikling fra den ene 'dag' til den næste?

Scenografi og rekvisitter:

Hvordan ser scenen ud?

Hvordan udtrykkes tid og rum?

Hvordan er rummet indrettet? (farver, materialer, ting på scenen).

Hvad vil scenografen gerne vise?

Opgave fortsætter på næste side...

Kostumer, sminke og masker:

Er det historiske kostumer?

Hvilke farver dominerer?

Er kostumerne realistiske eller teatrale?

Er sminken og masker realistiske eller teatrale?

Hvordan understøtter kostumer og sminke historien?

Lys:

Hvordan bruges lyset?

Hvilke forskellige stemninger er lyset med til at skabe?

Lyd:

Hvordan bruges lyde/musik i forestillingen?

Hvilke former for lyd findes i forestillingen?

Hvilken stemning er lydene og musikken med til at skabe?

Perspektivering:

Hvordan kan forestillingen spejles i forhold til det samfund, vi lever i i dag?

Hvorfor tror du, at teatret har valgt at lave en forestilling om netop det emne?

Hvad fik forestillingen dig til at tænke over?

Hvilket budskab får du med fra forestillingen?

3. Skriv en anmeldelse

Anmeldelser er enormt vigtige for teatre og de forestillinger, der bliver sat op. Nogle teatergængere vælger nemlig at lade sig 'føre' på baggrund af en anmelders udtagelser. Andre læser slet ikke noget forestillingsrelateret op til et teaterbesøg, men lader sig alene guide af egen interesse. Men under alle omstændigheder er denne genre årsag til mange forventninger hos både publikum og teatre – og alle dem, der er en del af forestillingsproduktionen. En anmeldelse hører ind under litteraturgenren opinion. Her har afsenderen mulighed for at ytre sine subjektive holdninger, og formålet er at sætte fokus på et emne, overbevise, inspirere og provokere.

Nu skal I selv give jer i kast med anmelderkunsten. Uanset om du kunne lide forestillingen eller ej, så husk på, at en anmeldelse ikke kun er en vurdering af forestillingen med få eller mange stjerner, men også en tekst, der skal være interessant og underholdende at læse. Genren fordrer pli, og det er vigtigt at holde din anmeldelse i en ordentlig tone – skriv kun noget du også kan sige ansigt til ansigt til folkene på forestillingen. Du skal ikke bare skildre din umiddelbare holdning til forestillingen, men komme med en god argumentation for, hvorfor du synes sådan og perspektiver meget gerne

forestillingen. Find inspiration til indhold, og hvordan du kan opstille anmeldelsen, ved at gå ind på ungtteaterblod.dk og den4vaeg.dk Kig også i dagblade som fx Information, Politiken eller Berlingske. Undlad at se på anmeldelser for den forestilling du har oplevet, da de kan forstyrre din egen tone og vurdering af forestillingen.

OPGAVE

Skriv en anmeldelse - som udgangspunkt skal du:

Beskrive forestillingens væsentligste indhold. Husk ikke at afsløre vigtige ting, som ville kunne ødelægge oplevelsen for modtageren. Altså, ikke noget med at spoile!

Opbygges med:

- Fængende og holdningsbaseret overskrift/rubrik
- Faktaboks, instruktørens navn, skuespillernavne mm, spilleperiode, varighed (tjek brugteatret.dk)
- Manchet, der kort og præcist uddyber overskriften/rubrikken
- Byline
- Brødtekst, selve artiklen med resumé, holdning, argumentation, evt. analyse og konklusion
- Vurdering, mellem 1-5 stjerner, hvor 5 er det bedste

- Når du har skrevet dit første bud på en anmeldelse, kan du nu finde en anmeldelse af den forestilling du har set. Hvordan stiller anmelderen sig over for forestillingen? Er du enig?
- Kig på din anmeldelse igen. Måske får du lyst til at rette eller tilføje noget, efter du har fundet inspiration fra den udgivne anmeldelse? Husk at gøre sproget til dit eget.

4. Skriv en kronik

En kronik hører ligesom anmeldelsen under litteraturgenren opinion og karakteriseres som en fritekst om et emne eller tema, der minder om et essay. Kronikken skal helst baseres på grundig viden, da forfatterens formål med den er at søge efter sandheden inden for et specifikt emne som han/hun interesserer sig for. Stilen skal være nysgerrig, undersøgende og reflekterende og fremstå som en indre monolog, hvor forfatteren tænker højt.

Nu skal I selv prøve at skrive en kronik, hvor I kommer med argumenter for og imod et emne eller en problematik, kommer med løsninger, eksempler og perspektivering. Brug et undersøgende, malerisk og sansende sprog, og research gerne på nettet.

OPGAVE

Find inspiration i følgende emner eller formuler et selv:

Skriv om, hvorfor man skal gå i teatret...

- når teater i sin form er så urealistisk fremstillet
- når man lige så godt kan gå i biografen
- når...

Skriv om, hvordan forestillingen du så er relevant at opføre i dag.

Skriv om, hvorfor vi skal investere tid og penge i teatret.

Forankring gennem leg og krop

1. Hvorfor bruge kroppen? Til underviseren

Det internationale forskningsprojekt DICE (Drama Improves Lisbon Key Competences in Education) viser, at elevernes motivation for at lære noget i skolen øges markant, når de regelmæssigt deltager i drama- og teateraktiviteter. Derudover konkluderer projektet, at eleverne øger deres evne til at læse og bliver mere tolerante over for andre mennesker. Andre forskningsprojekter konkluderer bl.a., at eleverne udvikler deres kreativitet, samarbejdsevner, kommunikative færdigheder, kritiske tænkning og deres fleksibilitet. Drama og teater handler om intersubjektivitet og levet liv. Det er ikke noget, vi blot hører, læser eller taler om. Drama er noget, vi gør. Sammen. Vi rejser os fra stolene og er kropsligt nærværende tilstede med hinanden. Det er levende kroppe i bevægelse i diverse lege, øvelser, aktiviteter og fiktive universer.

Et fokus på drama og teater som didaktisk redskab kan altså være med til at understøtte vores børn og unge både fagligt og menneskeligt. Ikke kun i arbejdet med teater, men i mange henseender, hvor fællesskabsfølelsen skal styrkes, eller koncentrationen skal skærpes. I det følgende får I nogle dramaøvelser, der kan anvendes både før, efter og uden en teateroplevelse.

2. Dramaøvelser – opvarmning

ZIP, ZAP, ZUP, BOING

Formål: En god opvarmningsøvelse, der fremmer koncentration og parathed over for impuls og kropsligt samarbejde.

Eleverne står i en rundkreds. Bed eleverne stille sig godt til rette på begge ben, bøj lidt i knæene. Nu sender læreren tydeligt og præcist et klap den ene vej rundt i cirklen. Skab øjenkontakt og send klappet videre med kroppen pegende i retningen af modtageren. Husk at modtage klappet med øjenkontakt før det sendes videre. Hold rytmen, så der etableres et flow.

Når I har styr på at sende klappet rundt, kan der bygges ovenpå øvelsen. Nu kan modtageren af et klap vælge et sende det tilbage til afsenderen, hvorefter klappet skifter retning. Det kan man gøre så ofte man lyster. Når der klappes mod højre siges et højt ZIP, til venstre siges ZAP.

Når I har styr på dette, kan en modtager også afsende et klap hen over midten af rundkredsen med et ZUP. Nu kan en modtager også vælge at svare med et BOING, hvis denne ikke vil tage imod klappet,

hvorefter afsenderen skal sende det i en ny retning på ny. Husk hele tiden at skabe øjenkontakt, tænkt krop og retning med ind i øvelsen og forsøg at holde rytmen og flowet.

ALLE DER HAR/IKKE HAR

Formål: Øvelsen er god som "icebreaker", der kræver koncentration og sætter gang i kroppen.

Eleverne står i en rundkreds. En elev stiller sig i midten og 'er den'. Nu skal eleven i midten sige noget i retningen af 'Alle med noget blåt tøj skifter plads' eller 'alle, der har en søster skifter plads' – enhver beskrivelse, der passer på nogle men ikke på alle. Nu skal de, hvorpå beskrivelsen passer, øjeblikkeligt bytte pladser. Eleven i midten prøver så at tilkæmpe sig en plads, og den elev, der ikke når at finde sig en fri plads, "er den".

TØMMERFLÅDE

Formål: At fremme elevernes fornemmelse for rummet, de andre og fælles tempo samt samarbejde.

Her skal I have gulvplads. Bed eleverne om at dele sig jævnt ud over gulvets flade. De skal netop forestille sig, at de står på en stor tømmerflåde, der kun holdes i balance, når ingen klumper sammen. Hver elev skal nu bevæge sig rundt på tømmerflåden i sit eget univers, men der skal hele tiden være en føling med de andre på flåden, så ingen er for tætte eller klumper sammen i et hjørne. Det kræver koncentration at have en føling med flokken, så tømmerflåden er i dynamisk balance. Det er altså en fælles opgave, at flåden ikke tipper. Elevernes krop skal være neutral, dvs. afslappet ansigtsudtryk med arme langs siden (ikke i lommerne) og rolige skridt, der rører hele gulvets flade. Ryggen skal være ret, som hvis de havde en lige snor fra toppen af hovedet ned til gulvet, og de skal kigge lige frem for sig. Kunsten er også, at fornemme tømmerflådens balancepunkt uden at støde ind i hinanden. Gå rundt i tavshed uden at ænse hinanden.

Variation 1:

Når I har en god føling med hinanden og tømmerflåden, kan læreren skifte tempo. Prøv fx at gå meget langsomt eller meget hurtigt. Stadig med tanke på balance og at alle 'rum' skal være udfyldt på flåden, så den ikke tipper. Prøv også at lade én stoppe kortvarigt, hvorefter alle andre skal stoppe. Herefter fortsætter I med at bevæge jer rundt. Det kan ske pludseligt, at en vilkårlig elev får lyst til at stoppe, hvor det så de resterende elevs opgave at følge trop og mærke efter i gruppen, hvad der sker.

Variation 2:

I kan også påtage jer forskellige karakterer på tømmerflåden. Fx kan alle bevæge sig som en gammel mand, et barn, en balletdanser, en konge – find selv på flere. Når eleverne påtager sig en karakter skal de lægge mærke til impulsen og følelsen i kroppen. Dette kan gøres stort og helt småt.

Variation 3:

I kan dernæst have fokus på én bestemt kropsdel. Hvordan føles det, hvis næsen bestemmer retningen? Hvad gør det ved kroppen? Hvordan med knæene, en albue, maven, et øre, brystet? Stadig med fornemmelse af rummet, hinanden og balanceringen af tømmerflåden.

Variation 4:

Prøv at gå på tømmerflåden med forskellige grundfølelser. Hvordan går man, hvis man er vred, bange, glad, overrasket? Gør plads til at ændre tempo og lad eleverne mærke, hvad følelserne gør ved deres krop, gang og blik. Hvis 'vred' kan variere i styrke fra 1-5, så er 1 måske blot lidt rynken på brynene, mens 5 er hårde tramp i gulvet og knyttede hænder. Lad eleverne opdage variationen i styrken.

3. Dramaøvelser – ind i forestillingen

UNDER TEKSTEN

Formål: At fremme elevernes evne til at variere stemmeføring og kropssprog.

Alle replikker har en undertekst. Dvs. en betoning af ordene, der indikerer den betydning replikken skal forstås med. Hvis I har manuskriptet til forestillingen, kan I tage replikker herfra, ellers find på nogle sætninger selv.

Stå i en rundkreds. Én for én skal hver elev træde frem i rundkredsen og sige replikken med forskellige undertekster. Hvis replikken er 'Jeg har lige snakket med min mor' kan eleven selv vælge undertekst – fx kan replikken siges vredt, overrasket, trist, genert, ensomt, udmattet, venligt, forelsket, magtfuldt osv. Lad også gerne eleverne prøve forskellige undertekster af, evt. i mindre grupper.

STATUE

Formål: At fremme elevernes viden om kroppens virkemidler og evne til at variere deres kropssprog.

Eleverne inddeles i grupper á 4-6. Læs forestillingsteksten (beskrevet på www.brugteatret.dk) højt for klassen og diskutér forestillingens potentielle temaer, figurer og miljø. Tal om, hvad I forestiller jer sker i forestillingen. Alle i hver gruppe minus én skal nu lave en statue ud fra et særligt tema eller situation fra forestillingen. Skriv en titel på statuen på et stykke papir og læg det foran denne. Den sidste elev fra hver gruppe indtager rollen som kustode og byder museumspublikummet velkommen, fortæller titlen på statuen og spørger ind til publikums fortolkning af denne. Måske kan statuen blive levende i 10-20 sekunder efter publikumsrespons – evt. med bud på replikker. Fokus skal være på gestik, mimik, blikretning, afstand/tæthed. Byt derefter, så alle grupper får lov at præsentere deres statue.

BRAINSTORM MED KROPPEN

Formål: At fremme elevernes evne til at give kropsligt udtryk for deres umiddelbare oplevelse af en teaterforestilling, en tekst, et emne.

Stil jer i en rundkreds. Eleverne skal enkeltvis vælge en særlig detalje fra forestillingen – en replik, en gangart, en situation eller en gestus, som de har bidt mærke i. Noget der har gjort indtryk. Dette skal udtrykkes med en bevægelse og en lyd/sætning – derefter efterligner de øvrige elever i kor. Det er helt o.k., hvis replikken ikke er helt korrekt, det vigtigste er, hvordan eleven husker og fortolker denne. Hvis eleven ikke lige kan komme i tanke om noget, er det legalt at kopiere andres.

AT TALE I FORSKELLIGE RETNINGER

Formål: At give eleverne en fornemmelse af deres egen stemmeføring og hvordan denne kan benyttes.

Hver elev skal finde en replik fra manuskriptet, eller selv finde på en sætning. Nu skal de gå sammen i grupper á 4-6 og fremføre sætningen for hinanden, hvor de benytter følgende taleretninger:

- En der sidder foran dig
- Publikum
- Dig selv
- Gud
- I værelset ved siden af
- En der sidder bag dig
- Den lille mand i kirketårnet

Når replikkerne bliver fremsagt må eleverne gerne henvende sig til de andre i gruppen, hvis det giver mening.

Lærerkurser Til underviseren

Brug Teatret i Undervisningen søger hele tiden at fremme nye tiltag, inspirere og gøre det nemmere for dig at inddrage teatret i din undervisning. Derfor har vi udviklet lærerkurser, der giver dig konkrete redskaber til, hvordan en teateroplevelse kan omsættes til fagrelevant indhold med udgangspunkt i lærerplanerne.

I sæson 22/23 tilbyder Brug Teatret i Undervisningen lærerkurser, som klæder dig på til at bruge teatret i din undervisning ud fra fokuspunkterne:

Teatret som trivselskatalysator

Teatret som eksternt læringsmiljø

Værklæsning med udgangspunkt i teatret

Æstetiske læreprocesser med udgangspunkt i teatret

Hvert kursus er tilknyttet en forestilling, der anvendes som case, men kursusindholdet giver værktøjer og viden, der kan benyttes generelt, når du bruger teatret i undervisningsøjemed.

Vores teaterpædagoger underviser med afsæt i danskfagets kommunikative færdigheds- og vidensmål 'Krop og drama'. Via kurset får du inspiration til at inddrage teatret i din undervisning under det udvidede tekstbegreb med udgangspunkt i sproglige, historiske og æstetiske synsvinkler. Men du får også generel viden til at bruge teater som lærings- og dannelsesrum.

De fire kurser kan tilgås enkeltvis, men fungerer også som kursusrække.

Desuden vil hvert kursus have et fokuspunkt, der differentierer indholdet, hvorfor du sagtens kan deltage i flere kurser.

Brug Teatret i Undervisningen - Lærerkurser 22/23

KUNSTEN AT VÆRE OKAY – NØRREBRO TEATER

Tid

Torsdag den 22. september 2022 kl. 14.00 – 17.45. Herefter spising.

Teaterforestilling kl. 19.00

Målgruppe

Lærere udskolingen og ungdomsuddannelserne

Forplejning

Kaffe, te og vand samt en let ret kl. 17.45 med vand/vin

Forestilling

Kursusdeltagerne får en billet til forpremieren Kunsten at være okay

Fokuspunkt for kursus

'Teatret som trivselskatalysator'

Pris

260 kr. pr. deltager. I prisen indgår oplæg, forplejning og teaterforestilling

Oplægsholdere

Anna Ross Agner, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Oplæg fra teatrets kunstneriske hold

Tilmeld dig på: www.brugteatret.dk/laererkurser/

Tilmeldingsfrist den 14. september 2022

Alt for mange unge mistrives uden at deres voksne opdager det eller føler, at de har redskaberne til at gøre noget ved det. På dette kursus vil vi arbejde med at gøre strukturer i læringsrummet synlige og komme med eksempler på, hvordan en dramapædagogisk tilgang til undervisningen skaber et mulighedsrum for at blive set og anerkendt, og hvordan teatret kan bryde forestillingen om en fastlåst hverdag.

Her skal du deltage, hvis du ønsker redskaber til at højne trivsel i klasserummet uden at gå på kompromis med kvaliteten af din undervisning.

Brug Teatret i Undervisningen - Lærerkurser 22/23

DEN KAUKASISKE KRIDTCIRKEL – TEATER REPUBLIQUE

Tid

Tirsdag den 8. november 2022 kl. 14.30 – 18.15. Herefter spising.
Teaterforestilling kl. 20.00

Målgruppe

Lærere i udskolingen og ungdomsuddannelserne

Forplejning

Kaffe, te og vand samt en let ret kl. 18.15 med vand/vin

Fokuspunkt for kursus

'Teatret som eksternt læringsmiljø'

Forestilling

Kursusdeltagerne får en billet til forestillingen Den Kaukasiske Kridtcirkel

Pris

260 kr. pr. deltager. I prisen indgår oplæg, forplejning og teaterforestilling

Oplægsholdere

Lotte Winkelskjold, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Anna Ross Agner, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Oplæg fra det kunstneriske hold

Tilmeld dig på: www.brugteatret.dk/laererkurser/

Tilmeldingsfrist den 1. november 2022

Her vil vi arbejde med levendegørelsen af en tekst. Hvorfor rammer teatret os – og hvordan skal det ramme os? Vi kommer ind på Bertolt Brechts begreb 'verfremdung', og hvad det gør for oplevelsen af teksten. Vi vil også berøre idéen om det alternative undervisningsrum; hvad sker der, når man ikke sidder i et klasselokale, og hvilke muligheder kan teatret bidrage med.

Her skal du deltage, hvis du er nysgerrig på, hvordan teatret kan højne indhold og rum for din undervisning.

Brug Teatret i Undervisningen - Lærerkurser 22/23

UD MED KNUD – FOLKETEATRET

Tid

Torsdag den 19. januar 2023 kl. 14.00 – 17.45. Herefter spising.
Teaterforestilling kl. 19.00

Målgruppe

Lærere i mellemtrin og udskoling

Forplejning

Kaffe, te og vand samt en let ret kl. 17.45 med vand/vin

Fokuspunkt for kursus

'Værklæsning med udgangspunkt i teatret'

Forestilling

Kursusdeltagerne får en billet til forestillingen Ud med Knud

Pris

260 kr. pr. deltager. I prisen indgår oplæg, forplejning og teaterforestilling

Oplægsholdere

Lotte Winkelskjold, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Anna Ross Agner, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Oplæg fra teatres kunstneriske hold

Tilmeld dig på: www.brugteatret.dk/laererkurser/

Tilmeldingsfrist den 11. januar 2023

Her vil vi arbejde med iscenesættelse af manuskript og hvordan man, ved at aktivere elevernes følelsesregister og personlige referencer, kan opnå identifikation og refleksion over det skrevne værk, samtidig med at vi også forholder os til de sceniske virkemidler.

Her skal du deltage, hvis du er nysgerrig på alternative veje til analyse og fortolkning og til åbning af et værk.

Brug Teatret i Undervisningen - Lærerkurser 22/23

ILIADEN – BETTY NANSEN TEATRET

Tid

Torsdag den 9. marts 2023 kl. 14.30-18.15. Herefter spising
Teaterforestilling kl. 20.00

Målgruppe

Lærere i udskolingen og på ungdomsuddannelser

Forplejning

Kaffe, te og vand samt en let ret kl. 18.15 med vand/vin

Fokuspunkt for kursus

'Æstetiske læreprocesser med udgangspunkt i teatret'

Forestilling

Kursusdeltagerne får en billet til forpremieren på Iliaden

Pris

260 kr. pr. deltager. I prisen indgår oplæg, forplejning og teaterforestilling

Oplægsholdere

Lotte Winkelskjold, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Anna Ross Agner, teaterpædagog og underviser, Brug Teatret i Undervisningen
Oplæg fra teatret eller det kunstneriske hold

Tilmeld dig på: www.brugteatret.dk/laererkurser/

Tilmeldingsfrist den 1. marts 2023

Her går vi i dybden med teori omkring æstetiske læreprocesser. Vi undersøger, hvordan vores sanselige oplevelser har betydning for helhedsoplevelsen, og vi afprøver forskellige æstetiske tilgange til at gå ind i (eller ud af) teksten.

Her skal du deltage, hvis du har brug for et kognitivt pusterum og mod på at eksperimentere med sanselige impulser og erfaringer.

